

mente egnede sig dertil, men kun, at Embedsmændene ikke ensidigt skulde kunne gøre det, og for det andet, hvad jeg stærkt vil fremhæve, at jeg er ganske enig med den daværende Finansminister i, at han ikke vilde taale, at Domstolene blev skubbet ind mellem Administrationen og Embedsmændene i noget som helst Spørgsmaal, der vedrørte Embedsmændenes Tjenesteplichter. Jeg er ganske enig med den daværende Finansminister i dette, og det maa enhver Finansminister hævde. Her er kun Tale om at bringe for Domstolene det, som er almenborgerligt, for enhver anden Borger er naturligt, ja, selvfølgelig at kunne bringe for Domstolene, og jeg vil kun tilføje, at J. A. Hansen aabent erkendte, at her var Tale om en Formindskelse af almenborgerlige Rettigheder.

Med dette Udgangspunkt mener jeg, man maa sige, at den Ret, Administrationen altsaa har erhvervet sig, og hvis Berettigelse jeg ikke ønsker at debattere, bør benyttes saaledes, at den ikke giver Anledning til nogen Frygt for Vilkaarlighed, Mistanke om Vilkaarlighed og Følelse af Vilkaarlighed hos Tjenestemændene. Siden 1870 har det, saa vidt jeg har kunnet undersøge, da ogsaa været en fast Regel, at Tilladelse til at anlægge Sag kun har været nægtet, naar en aldeles kongruent Sag tidligere er paakendt ved Domstolene, eller naar Ministeriet med Grunde, som overbeviste Tjenestemanden, motiverede sit Afslag. Jeg har selvfølgelig ikke haft Lejlighed til at foretage Arkivundersøgelser i denne Sag, som kunde gøre, at jeg med Sikkerhed kan sige, det forholder sig saaledes; derimod kan jeg med fuldkommen Sikkerhed sige, at jeg ikke, skønt jeg har forhørt mig overmaade mange Steder og ogsaa foretaget de Undersøgelser, jeg har kunnet foretage, har hørt om et eneste Tilfælde før det af 16. Januar 1913, hvor et saadant Afslag uden Motivering har foreligget.

Nu vil jeg gerne have Lov til at spørge den højtærede Finansminister, hvad man kunde tænke sig var Anledningen til dette Afslag, og jeg kan saa maaske give den højtærede Finansminister en Oplysning, som han ikke har faaet tidligere, nemlig at der paa et vist Tidspunkt var Spørgsmaal

om ved Henvendelse til Departementet at søge Tilladelsen til dette Sagsanlæg ordnet underhaanden, men at det dog betragtedes som mindre korrekt at gaa denne Underhaandsvej — jeg for mit Vedkommende deler ganske den Opfattelse, at det vilde have været ukorrekt at ordne dette ved Henvendelse underhaanden til Departementet —, og at man derfor indskrænkede sig til den officielle Henvendelse til Ministeriet. Jeg lægger ikke Skjul paa, at den Anskuelse næres — men jeg deler den ikke —, at denne Opgivelse af en Underhaandshenvendelse kan have været medvirkende til, at Afslaget derefter kom meget pludseligt. Det er en Anskuelse, der findes; jeg regner ikke dermed. En anden Grund, man kunde tænke sig, og som for øvrigt ogsaa blev anført i 1870, er den, at man ræsonnerede saaledes: Det vil vise sig, at denne Beskyttelse for Tjenestemænd ikke behøves, thi det vil være saa overmaade sjældent, at en Domstol ikke giver Administrationen Medhold. Dertil har jeg kun at sige, at jo sjældnere Administrationen faar sine Afgørelser underkendt ved Domstolene, des sjældnere vil efterhaanden ogsaa Sagsanlægene blive, og des mindre Fare er der for Administrationen ved at give Tilladelsen.

Et andet Synspunkt, som er det diametralt modsatte, er dette, at det vilde være farligt, ifald Domstolene jævnligen kom til andre Resultater end Administrationen, idet man derved vilde give Anledning til, at Administrationen, der dog ligesom Lovgivningsmagten maa forudsættes bedst at kende, hvad Meningen har været med Loven, ikke bliver fri i sine Afgørelser. Jeg vil dertil bemærke, at ifald Domstolenes Afgørelser hyppigt gaar imod Administrationen i Lovfortolkningsspørgsmaal — og her er udelukkende Tale om Lovfortolkning —, saa betyder det, at Administrationen har tiltaget sig en Del af Lovgivningsmagten; dette vil f. Eks. den højtærede Justitsminister paa ingen Maade bestride Rigtigheden af. Hvis Administrationen da giver Afslag paa at anlægge Sag, fordi der kan henvises til en Række Tilfælde, hvor dens Opfattelse er blevet underkendt, vil det betyde, at Administrationen forbeholder sig at tiltage sig en